

ESIC Nieuwsbrief

Europees Studie- en Informatiecentrum v.z.w.

ESIC is lid van de Europese Beweging-België en UEF-Belgie

In dit nummer

<i>Politieke Unie</i>	3
<i>Extern beleid</i>	4
<i>Eenheidsmarkt</i>	9
<i>Schuldercrisis</i>	11
<i>Financiële Crisis</i>	11
<i>Justitie en Binnenlandse zaken</i>	15

✕ *Opinie* ✕

Het 3de kwartaal is gewoonlijk pruimentijd. Ook nu geen denderende feiten, maar wel de voortgezette behandeling van de lopende zaken. Deze zijn niet mis: de hervorming van de controleregels over de nationale begrotingen in de eurozone en later bij de 27 lidstaten, de regulering van de financiële instellingen en markten, economisch bestuur voor Europa, de organisatie van de Europese Dienst voor Externe Actie en de prille aanvang van de discussie over de begroting 2011 en de financiële perspectieven voor de volgende periode van zeven jaar waarvan de onderhandelingen in 2012 echt van start gaan. Laat ons hierbij ook niet vergeten dat de implementering van de voorzieningen van het Verdrag van Lissabon wordt voortgezet.

Het Belgische roterende voorzitterschap worstelt met een paradox. Enerzijds stelt de ontslagnemende premier Leterme dat België vasthoudt aan zijn beleid van ondersteuning van de communautaire methode, en daarbij een harmonische samenwerking tussen de intergouvernementele en de communautaire methode nastreeft. Anderzijds stelt Herman Van Rompuy, voorzitter van de Europese Raad, dat het pleit beslecht is. Hij bedoelt hiermee dat de Europese Raad, dank zij de voorzieningen van het Verdrag van Lissabon, de onbetwiste motor van de Europese Unie is geworden, met de Europese Commissie en het Europees Parlement in een tweederangsrol. Volgens Van Rompuy heeft geen enkele Europese instelling het monopolie van het algemeen Europees belang, zeker de Europese Commissie niet (en dat is nieuw).

Met steun van

Abonnement:
Jaarabonnement

PAPIERVERSIE
7.50 euro/4 nummers

PER e-mail
5,00 euro/4 nummers

Bankrekening: 220-0316957-94

Voor Van Rompuy is er geen paradox. Er is enkel het feit dat de Europese Raad, die het intergouvernementalisme verpersoonlijkt, die nu de doorslaggevende instelling inzake besluitvorming geworden is in Europa. De voorstanders van de communautaire methode en zeker de Europese federalisten zijn bij deze gewaarschuwd.

De Europese Commissie, onder de leiding van José Manuel Barroso, geeft wel eens meer de indruk zich neergelegd te hebben bij een ondergeschikte rol in een intergouvernementeel rollenspel. Het Europees Parlement daarentegen toont zich sedert 1 december 2009 zeer assertief en heeft zowel de Europese Commissie als de Europese Raad/Raad van ministers reeds meermalen gedwongen rekening te houden met zijn standpunt. In het Europees Parlement hebben de fractieleiders, op een aantal vitale punten, een merkwaardige eensgezindheid getoond, vooral wanneer het er op aankwam om specifieke en budgettaire bevoegdheden ten volle uit te spelen en hierdoor méér inspraak te krijgen.

Velen zullen zich afvragen: is dat verschil dan zo belangrijk? Ja. Niet het initiatief dat de Europese Raad neemt is fout, in tegendeel. Wel de invulling hiervan die de Raad er door wil drukken. Een communautaire of federalistische invulling zal altijd de controle en de opvolging aan communautaire instellingen toevertrouwen. Hetgeen betekent dat de handhaving van het algemeen Europees belang door een neutrale instantie op een eenvormige wijze wordt uitgevoerd. De Raad daarentegen zoekt de uitvoering en een minimale controle toe te vertrouwen aan nationale instanties, waardoor er geen coherent (en geen concurrentieneutraal) beleid ontstaat in Europa. Kortom de lidstaten willen 'geen duimbreed' bevoegdheid aan de Europese Commissie afstaan. Het verschil is wel belangrijk voor Europa en haar burgers. Gelukkig kan het Europees Parlement voor enig weerwerk zorgen en wel wat bevoegdheid aan communautaire instellingen geven (in toepassing van de medebeslissing). In de toekomst zal blijken of Europa inderdaad sterker dan ooit uit de crisis komt. Voor té definitieve uitspraken moeten we ons hoeden.

De duurzaamheid van de intergouvernementele benadering is duidelijk te afhankelijk van de politieke wil van de regeringen. Die bereidheid kan snel omslaan. Zolang een voorzitter van de Europese Raad, door een positieve ingesteldheid, probeert er het beste van te maken mogen er initiatieven worden verwacht. Een andere persoonlijkheid, met uitgesproken nationalistische houding, kan de hele constructie in een sluimerende slaapstand houden. Is het zinvol het lot van 500 miljoen mensen te laten afhangen van de politieke agenda van één persoon? Anderzijds zullen Duitsland en Frankrijk (eventueel het VK) niet nalaten om binnen de Europese Raad de leiding in handen te nemen. De voorzitter van de Europese Raad heeft een permanente functie en geniet daarom een feitelijk voordeel.

Bezoek de website van ESIC

www.europadebat.be

Europees Studie- en Informatiecentrum

EuropaDebat

Home • EuropaInfo • EuropaDebat • Links • ESIC • EN

[Homepage](#)

Politieke Unie

Wat kost Europa aan België?

België levert procentueel de grootste financiële bijdrage aan de Europese Unie. Als je de terugverdieneffecten van de Europese instellingen in Brussel niet meerekent. Volgens vertrouwelijke cijfers van de Europese Commissie over 2009, is Nederland samen met Denemarken procentueel nummer twee, met 0,36% van hun bbp. De indirecte voordelen die België ontvangt, omdat de meeste Europese instellingen in Brussel zijn gevestigd, worden geraamd op ongeveer 2,5 miljard euro, waardoor België niet langer een netto-betaler, maar een netto-ontvanger van Europese gelden is. In absolute cijfers blijft Duitsland de grote financier van de EU: het gaf in 2009 ruim 8 miljard euro meer uit dan het ontving. (De Standaard - 27/08/2010)

Méer Britse invloed?

Volgens de nieuwe Britse minister van Buitenlandse Zaken, William Hague, heeft Londen aan invloed verloren binnen de EU. We zijn vast besloten om dit recht te zetten, zegt hij. Bij Labour maakt men brandhout van deze uitspraak. Zij wijzen erop dat de Conservatieven onlangs zijn opgestapt bij de EVP, de grootste fractie in het Europees Parlement. Het idee dat deze coalitieregering een nieuwe invloed in de Europese Unie zal uitoefenen, is gewoon fout, zeggen de Labourwoordvoerders. (De Standaard - 2/07/2010)

Duits eigenbelang ongeoorloofd?

In Berlijn stelt men zich de vraag waarom Duitsland, net zoals Groot-Brittannië en Frankrijk, geen eigen nationale belangen mag laat primeren op deze van Europa? De vraag wordt verwoord door een Britse journalist. Helmut Kohl kende het verschil tussen een Europees Duitsland en een Duits Europa. Angela Merkel schijnt dat wel eens te vergeten. Als de Europese integratie door de sterkste partner wordt aanzien als een zero-sum game (een spel met één winner en vele verliezers) dan

gaat de EU om zeep. (E'Sharp - Philip Stephens - 7/8/2010)

Gevaarlijke houding van Duitsland

De gewijzigde houding van de Duitsers ten aanzien van Europa houdt grote gevaren in voor de EU, maar ook voor Duitsland. De nieuwe Britse premier, David Cameron, bleek op een persconferentie op 17/6 vastbesloten om de Britse belangen te zullen behartigen.

Volgens een Duitse journaliste zou Duitsland nog consequenter zijn dan de Britten bij het voorop plaatsen van zijn belangen. Circa 86 procent van het overschot op de Duitse handelsbalans komt van export naar andere Europese partners. Steeds meer Duitsers geloven dat ze in ongelijke mate bijdragen tot het in standhouden van de Europese solidariteit. Duitse politici moeten weten dat ze een gevaarlijk spel spelen bij het verspreiden van een populistisch isolationisme. De meeste Duitsers vrezen nu dat hun levensstandaard zal dalen. Ze wantrouwen alles wat smaakt naar niet duurzame financiële risico's (zie Griekenland en de PIGS). De Unie een beetje meer Duits kleuren (in haar voorkeuren) zou nu een voorwaarde geworden zijn om de steun van Berlijn te krijgen. (E'Sharp - Stefanie Bolzen - 7/8/2010)

De eigen middelen van Europa

Het Europese debat over de begroting leidt de komende jaren regelrecht naar een impasse. Europa vraagt de nationale begrotingen in evenwicht te brengen. Maar tegelijk moeten die lidstaten de Europese begroting spekken. En met steeds meer taken heeft Europa meer geld nodig. 'We moeten een debat over eigen Europese inkomsten durven aan te gaan', zegt oud-premier en Europees Parlementslid Jean-Luc Dehaene. Mogelijkheden zijn er genoeg: CO2-uitstootrechten, een banktaks of een taks op financiële transacties. Volgens mij zal de discussie de volgende

tien jaar hoofdzakelijk gaan over de financiering van Europa. Om de fetisj van 1 procent recht te houden, beginnen lidstaten dingen te financieren uit andere bronnen. De nieuwe controle-organen voor financieel toezicht worden deels met Europese en deels met nationale middelen betaald die buiten de controle van het EU-budget vallen. Zo krijg je allerlei potttekens die nergens onder parlementaire controle vallen. (De Tijd - KVH - 3/7/2010)

Een Europese belasting?

De EU-Commissie wil meer eigen financiële middelen en minder afhankelijk zijn van de lidstaten. Ze lanceert in september 2010 voorstellen voor een 'Europese belasting'. Maar Duitsland zegt nu al 'neen'. Tot de mogelijkheden behoren: een belasting op het vliegverkeer, op financiële transacties of de opbrengst van de verkoop van emissierechten. Het voorstel om de EU eigen middelen te geven om haar beleid te financieren is verre van nieuw. In 2013 zal 74 procent van de Europese begroting - 140 miljard euro - afhangen van bijdragen van de lidstaten. De EU dreigt op een budgettaire crisis af te stevenen. De Unie krijgt steeds meer bevoegdheden, maar haar financiële middelen stijgen niet. De Europeanen besteden niet eens één procent van hun bruto binnenland product aan hun gemeenschappelijke regering. Dat is onhoudbaar. (De Standaard - EN - 10/8/2010)

State of the Union

Commissievoorzitter Barroso kondigt in zijn State of the Union voor het Europees Parlement een aantal initiatieven aan. Een 'euro die op Europees niveau wordt uitgegeven, brengt meer op dan dezelfde euro

uitgegeven op nationaal niveau', stelt Barroso. Hij kondigde zelfs het gebruik van euroobligaties aan om grote infrastructuurprojecten, wegenwerken of pijpleidingen op de rails te zetten. Zo ook kondigde hij een reeks initiatieven aan, w.o. een Europese monitor van vacatures voor de 4 miljoen jobs die niet ingevuld geraken, tot voorstellen om de interne markt te doen werken en een pleidooi voor een Europees defensiebeleid. Barroso wil ook voluit gaan voor eigen middelen voor het EU-budget, in de plaats van de huidige dotaties van de lidstaten. Dat de eigen middelen er komen, is weinig waarschijnlijk. Maar het pad is nu tenminste geëffend. (De Tijd - KV - 8/9/2010)

2011 begroting

Leden van het Europees Parlement beschuldigen de nationale regeringen verminderingen van de Europese begroting na te streven die pogingen, om de economische groei in Europa te bevorderen, verzwakken. De ministers van financiën van de lidstaten keurden een begroting goed voor 126,58 miljard euro, of 3,6 miljard minder dan het voorstel van de Europese Commissie (min 2 miljard voor groei, 1 miljard voor cohesie en 0,8 miljard voor landbouw en visserij). Zeven lidstaten eisen zelfs nog grotere besparingen. Twee daarvan stellen dat de begroting 2011 zich meer moet inzetten voor het Europa 2020 programma, met onder meer onderricht en innovatie, eerder dan op structurele fondsen. Het begrotingsvoorstel van de Raad gaat nu voor consultatie naar de nationale parlementen. Die kunnen tot 12/8 bezwaren formuleren. Dan gaat de begroting naar het Europees Parlement voor goedkeuring. Het belooft nog spannend te worden. (European Voice - CB/ST - 15/7/2010)

Extern beleid

Eén stem voor Europa door Herman?

Herman Van Rompuy, voorzitter van de Europese Raad, wil duidelijk de ruimte bezetten die het Verdrag van Lissabon hem geeft.

Volgens dat Verdrag voert hij, op het niveau van de Europese Raad/Raad van ministers, namens de EU het woord op buitenlandse bijeenkomsten. Maar dan moet die voorzitter ook iets te zeggen hebben. Met andere woorden, dan moeten de lidstaten van de EU

een gezamenlijk standpunt hebben. Daarom riep hij op 16/9 een extra top bijeen, in aanwezigheid van de ministers van Buitenlandse Zaken. De invloed van de EU in de wereld weerspiegelt vandaag geenszins het feit dat de EU 500 miljoen inwoners telt en 22 procent van 's wereld rijkdom produceert, aldus Van Rompuy. Om daar verandering in te brengen, wil hij stapsgewijs gaan en eerst de relaties met de 'strategische partners' uitklaren. (De Standaard - EN - 16/9/2010)

Europese diplomatieke dienst

Het licht voor de Europese diplomatieke dienst van Catherine Ashton (HV) werd nu definitief op groen gezet. Tegen het einde van het jaar zullen de eerste Europese diplomaten aan de slag kunnen. Maximum een honderdtal tot in de lente 2011. (De Standaard - ADG - 27/7/2010) Het Europees Parlement verkreeg niet dat de Europese Dienst voor Externe Actie een departement van de Commissie wordt. Het Europees Parlement kan wel, in toepassing van de medebeslissing, nog een hartelijk woordje meepraten over de begroting en het personeelsstatuut. De Externe Dienst krijgt een apart gebouw (Capitool). De burgerlijke en militaire organen blijven apart (lokale en organigram). De lidstaten houden de controle over het crisisbeheer. Ook hier haalde het EP zijn gelijk niet. Deze diensten vallen onder de rechtstreekse leiding van de HV en de secretaris-generaal (een Fransman). Dit op uitdrukkelijk verzoek van die lidstaten die een sluipende communautarisering van de militaire aangelegenheden vrezen. De oprichting van een Europese diplomatieke dienst zal een aantal (kleinere) lidstaten toelaten besparingen te doen, dank zij rationalisatie en synergie. De grote lidstaten denken er voorlopig niet aan beroep te doen op de Europese diplomatieke dienst in het buitenland. (Libération - J. Quatremer - 26/7/2010)

Spreekrecht voor de EU in de VN?

De Europese Unie wil graag 'met één stem' spreken in de wereld, ook letterlijk. Daarom diende de EU bij de Verenigde Naties een verzoek in om spreekrecht te krijgen voor Herman Van Rompuy en Catherine Ashton. De Algemene Vergadering van de VN zou daar in New York over stemmen. Gevreesd wordt dat

landen die lid zijn van andere regionale organisaties, zoals de Afrikaanse Unie, de Arabische Liga of Asean, wel eens kunnen tegenstemmen omdat dezelfde rechten niet worden toegekend aan hun groep. De EU wees erop dat alleen de EU 'aan de voorwaarden' voldoet. Veel vraagt de EU nochtans niet. Enkel het recht om als EU het woord te voeren en voorstellen te doen. Maar het zou wel een precedent scheppen. Over stemrecht wordt niet gesproken, en al evenmin over vertegenwoordiging in de VN- Veiligheidsraad. (De Standaard - EN - 14/9/2010)

Sterker Europees Defensieagentschap

Minister van Defensie De Crem wil dat het Europees defensieagentschap (EDA) op zoek gaat naar meer samenwerkingsmogelijkheden tussen de legers van de 27 Europese lidstaten. Als tijdelijke voorzitter van de raad van Defensie ministers heeft hij de Hoge Vertegenwoordiger, Catherine Ashton, voorgesteld het EDA daartoe een mandaat te geven. De huidige economische context dwingt zowat alle Europese lidstaten te snoeien in hun defensiebudgetten. De Crem vraagt hoe de militaire middelen in Europa via samenwerking 'beter en efficiënter gebruikt kunnen worden'. Hij denkt aan een geïntegreerde helikoptercapaciteit. Voor luchttransport hebben vier landen reeds 200 vliegtuigen onder gezamenlijk commando geplaatst (Eindhoven). (De Standaard - 24/9/2010)

Investeringsakkoorden

Het Verdrag van Lissabon stelt dat de Commissie voortaan niet alleen meer de bevoegdheid heeft over handel met derde landen, maar ook over investeringen. Een steeds groter deel van de handel vindt plaats tussen vestigingen van hetzelfde Europese bedrijf, in het kader van ingewikkelde toeleveringskanalen. In dat kader worden de investeringen ontwikkeld. Door deze akkoorden krijgen investeerders meer rechtszekerheid en bescherming. De benadering is ruimer dan enkel de

investeringen. Er is ook de bescherming van de intellectuele eigendom. Steeds meer bedrijven hebben onderzoekscentra in derde landen. Het is dan ook belangrijk dat het Europese bedrijf eigenaar blijft van de intellectuele eigendom, ook wanneer die in het derde land is geproduceerd. (De Tijd - DDW - 13/7/2010)

Behoud van Belgisch IMF-zitje?

De komende weken zal keihard gebikkeld worden om de macht in het Internationaal Monetair Fonds. België moet, als roterend EU-voorzitter trachten een gezamenlijke Europese strategie uit de brand te halen met het oog op de hervorming van het IMF en de Wereldbank. België is een van de kleinere Europese landen die het meest onder druk staan om stemmengewicht en vooral het zitje in de Raad van bestuur op te geven ten voordele van de groeilanden. (De Tijd - KV - 28/9/2010)

Toetreding IJsland

De Europese Unie start formeel de toetredingsonderhandelingen op met IJsland. Deze start is louter ceremonieel. Daarna moet de EU-Commissie voor de hoofdstukken (35) een uitgebreide situatieschets maken. IJsland diende op 16/7/2009 een aanvraag in om lid te worden van de EU. Het land zocht in de eerste plaats toevlucht tot de eurozone, maar dat kan enkel via EU-lidmaatschap en op basis van een tijdrovende procedure. Bovendien is er weinig animo bij de Unie om IJsland tijdens onderhandelingen uitzonderingen of lange overgangstermijnen te gunnen, bijvoorbeeld inzake visserij of het afschaffen van de walvisvangst. Meerdere lidstaten vrezen dat de IJslanders de toetreding aan het einde van de rit afwijzen in een referendum (nu zouden er maar liefst 60 procent neen-stemmen). (De Tijd - KV - 27/7/2010)

Wet tegen toetreding Navo

Het Oekraïense parlement keurde een wet goed die de 'ongebondenheid' van het land benadrukt. Dat impliceert dat Oekraïne lidmaatschap van de Navo afwijst. Oekraïne streeft alleen nog een constructief partnerschap met de Navo na. Oekraïne blijft wel het lidmaatschap van de EU nastreven, maar daar

is de EU niet in geïnteresseerd. (De Standaard - 3/7/2010)

Toch Obama-Van Rompuy ontmoeting
De Amerikaanse president komt in november naar Lissabon voor overleg met de voorzitter van de Europese Raad en de voorzitter van de Europese Commissie. De eerder geplande EU-VS-top in Spanje ging niet door. De agenda van de ontmoeting moet nog worden vastgelegd, maar omvat wellicht de financiële crisis, buitenlandbeleid en veiligheid. (De Standaard - 17/8/2010)

Kosovo en de EU

De onafhankelijkheidsverklaring door Kosovo (feb 2008) was niet in strijd met het Internationale recht. Dat besliste het Internationaal Gerechtshof in Den Haag. Europa wil Servië niet wegduwen, na die uitspraak in het voordeel van een onafhankelijk Kosovo. Met zowel Servië als Kosovo wil Europa de relaties aanscherpen. Vijf EU-lidstaten hebben Kosovo nooit erkend. Voor Spanje en Cyprus is de erkenning van een provincie, die zich éézijdig afscheurt, ondenkbaar. (De Tijd - KV - 27/7/2010)

Amerika's geduld raakt op

De irritatie bij Amerikaanse ondernemingen en Congresleden over het 'protectionistische beleid' van China groeit naar een hoogtepunt. Het haperend economisch herstel in de VS voedt de drang van het nerveuze Congres om actie te ondernemen tegen Chinese concurrentievervalsing, piraterij en valutamanipulatie. Volgens economen is de yuan nu 25 procent ondergewaardeerd tegenover de dollar, wat Chinese export goedkoper en import uit de VS duurder maakt. (De Tijd - KV - 10/9/2010)

China tweede economie

China heeft Japan in het tweede kwartaal afgelost als de grootste economie ter wereld na de VS. Dat gebeurde al in het vierde kwartaal 2008 en 2009. Ditmaal lijkt het definitief. (De Tijd - 17/8/2010)

Exportpromotie kan gevaarlijk zijn

Exportpromotie houdt grote risico's in voor de wereldeconomie. Exporteren is goed. Maar exportbevordering is gevaarlijk. De nood om de groei aan te wakkeren, mag geen excuus zijn voor puur mercantilisme. Er is het gevaar op een inefficiënt, gesubsidieerd en soms ethisch verdacht (w.o. wapenexport) industrieel exportgericht complex dat de nationale economie vervormt. Het aanmoedigen van het idee dat export jobs creëert terwijl import ze vernietigt, kan protectionisme tot een serieus probleem maken. Per definitie kunnen niet alle landen tegelijk zich een weg uit de recessie exporteren. De nettobijdrage van de industriële export aan de economische groei is in elk geval kleiner dan zij lijkt, aangezien, die sector, zelfs in ontwikkelde economieën, ook veel importeert. (De Tijd - Alan Beattie/FT - 28/8/2010)

China wil groener imago

De Chinese overheid heeft meer dan 2000 vervuilende fabrieken het bevel gegeven de deuren te sluiten. China wil zo van verantwoordelijkheid getuigen. De voorbije weken kregen 2087 staal-, cement-, aluminium- en glasfabrieken te horen dat ze tegen eind september moeten sluiten, anders krijgen ze geen elektriciteit en kredieten meer. 500 bedrijven krijgen gedurende een maand geen elektriciteit meer omdat ze hun uitstoot onvoldoende verminderden. Peking kondigde aan dat energieverblindende fabrieken niet langer van een voordeeltarief voor elektriciteit kunnen genieten. (De Standaard - 22/8/2010)

China houdt stresstests

Na Amerika en Europa zou ook China zijn banken onderwerpen aan stresstests. Daarmee wil de Chinese toezichthouder beoordelen wat de impact van een forse daling van de huizenprijzen is op de financiële toestand van de banken. Het aantal (hypothecaire) leningen bereikte vorig jaar een recordhoogte in China. De stijgende vastgoedprijzen doen de angst groeien voor een nieuwe zeepbel. Vastgoedaandelen zijn dit jaar de slechtste presteerders op de beurs van Sjanghai met een gemiddeld verlies van 23 procent. (De Tijd - 5/8/2010)

Kredietcrisis in China?

Een nooit eerder vertoonde kredietexplosie heeft Chinese banken miljarden aan slechte leningen opgeleverd. Maar de omvang van de risico's is door gebrek aan transparantie in de banksector moeilijk in te schatten. De Chinese overheid heeft banken de afgelopen jaren opgedragen miljarden in de economie te pompen als onderdeel van het economische stimuleringspakket. In 2009 gaven ze in totaal een recordbedrag aan nieuwe leningen uit (1000 miljard euro). Een verdubbeling tegenover 2008 en ongeveer een derde van het Chinese bbp. (De Tijd - BVD - 2/9/2010)

Europese druk op China

Westerse bedrijven die in China actief zijn of willen zijn, ondervinden nog veel problemen en discriminatie. De Chinese overheid moet meer werk maken van maatregelen daartegen. Dat stelde Catherine Ashton tegenover de Chinese premier. Ze vroeg de Chinese regering loyaal mee te werken aan de VN-sancties tegen Iran, en niet te profiteren van de verminderde westerse aanwezigheid in Iran. (De Tijd - DDW - 3/9/2010)

Export-buyers-kredieten

China geeft aan Aziatische landen almaar grotere export-buyers-kredieten om de Chinese export te steunen. Voor 2010 werd aan die landen 25 miljard dollar toegezegd om daarmee Chinese goederen en diensten te kopen. Afrika krijgt 10 miljard dollar met hetzelfde doel. Ondanks al die inspanningen zie je de weerstand groeien. Dat is de prijs die ze betalen voor de angst dat China een grootmacht wordt. En dan vooral een grootmacht die het spel van de vrije markt niet meespeelt, zegt Jonathan Holslag, onderzoeksdirecteur China-instituut VUB. (De Standaard - 21/8/2010)

Industriële overcapaciteit in China

China is al decennia het Walhalla van buitenlandse investeerders. Er is massaal industriële capaciteit naar China verhuisd, waardoor de overcapaciteit mee ontstaan is.

Buitenlandse investeerders produceren er massaal, maar daarbovenop legt de overheid nog eens een laag Chinese investeringen. En dat gebeurt in alle sectoren. Waarom? Omdat China de buitenlandse investeerders op termijn probeert te vervangen door binnenlandse kampioenen, zegt Jonathan Holslag. (De Standaard - 21/8/2010)

Nieuw anti-rakettenschield

De VS staan op het punt om een anti-rakettenschield in het zuiden van Europa te installeren. Zo moeten de regionale defensiesystemen versterkt worden tegen de dreiging van raketaanvallen vanuit Iran. Dat bericht de krant The Washington Post. Ze zegt dat het Pentagon dichtbij een akkoord staat om een radarstation op land te installeren, waarschijnlijk in Turkije of Bulgarije. De installatie van een krachtige x-band-radar zou het mogelijk maken om in 2011 de eerste fase van het schild operationeel te maken. (De Standaard - 1/8/2010)

Nieuwe sancties tegen Iran

De EU kwam met een indrukwekkende lijst maatregelen. Iraanse vrachtvliegtuigen mogen Europa niet meer in, net als schepen van IRIS-lijn. Er werd een zwarte lijst opgemaakt van leden van de Iraanse Revolutionaire Garde die niet langer een visum zullen krijgen. Daarnaast maatregelen om de in- en uitvoer in de energiesector aan banden te leggen. Iraanse banken zullen geen filialen meer kunnen oprichten binnen de EU en sommige rekeningen worden geblokkeerd. Financiële transacties worden beter in het oog gehouden. Met die sancties volgt de EU het voorbeeld van de VS. Iran weigert de verrijking van uranium op te geven. Teheran lapt al drie vroegere VN-resoluties aan zijn laars. De bedoeling is dat Iran snel aan de onderhandelingstafel gaat zitten. Canada sloot zich aan bij de strengere Europese en Amerikaanse aanpak. Volgens

Moskou gaan de nieuwe Europese sancties tegen Iran te ver. Volgens de VS heeft Iran nog minstens een jaar nodig voor de bouw van een kernwapen en is de dreiging van Iran tegen Israël niet imminent. (De Standaard - ADG - 27/7/2010)

Gas beschikbaar

Tegen 2016 is Azerbaidjan in staat om alle drie gasleidingprojecten met gas te bevoorraden. De drie projecten zijn: TAP (Trans Adriatic Pipeline), ITGI (Interconnector Turkey-Greece-Italy) en Nabucco. Niemand kan zeggen welke pijpleidingen zullen worden gebouwd. De concurrentie tussen de drie projecten is intens. De winning van twee nieuwe aardgasvelden in Azerbaidjan komt tegen 2016-2017 op gang. Als de pijpleidingen er zijn, zal er gas beschikbaar zijn, zegt de Industrie- en Energieminister van Azerbaidjan. (New Europe - 4/7/2010)

Goed en slecht nieuw over Turkije

De Turkse munt ontworstelt zich aan haar instabiele verleden. De Britse premier Cameron zegt kwaad te zijn over EU-verzet tegen de toetreding van Turkije. Turkije vervreemdt van Europa en zoekt betere contacten met de landen van het Midden-Oosten en van Centraal-Azië. Anderzijds blijft Turkije weigeren zijn havens en luchthavens te openen voor (Grieks) Cypriotische schepen en vliegtuigen. Het Turkse Grondwettelijke Hof schrapt omstreden passages in de nieuwe grondwetswijziging. Turkse juntaleiders riskeren vervolging na het referendum over de nieuwe grondwet. De Amerikaanse president heeft Turkije gewaarschuwd de relatie met Israël te verbeteren. Zo niet komt een afspraak over een wapenlevering op de helling te staan. (8/2010)

Eenheidsmarkt

Consumentenrechten

Er bestaan geen uniforme regels om bijvoorbeeld een vordering tot staking van oneerlijke handelspraktijken uit te schrijven. België bracht als EU-roterend voorzitter van de EU die autoriteiten voor de handhaving van de nationale consumentenrechten samen met de bedoeling te komen tot eenvormiger procedures. Sommige lidstaten hebben een eigen prioriteitenlijstje of gaan niet in op de verzoeken uit een andere lidstaat. Een betere samenwerking en informatiedoorstroming moeten het wederzijdse wantrouwen tussen de inspectiediensten verminderen. Een aanzet daartoe werd wel gegeven. (De Tijd - KV - 23/9/2010)

Oekraïne en Europese Energiegemeenschap

De Europese Unie haalt haar energierelaties met Oekraïne aan. Het belangrijke transitland is toegedreden tot de Europese Energiegemeenschap. Daarmee wordt het voor buitenlanders gemakkelijker om te investeren in het verouderde gasnetwerk van Oekraïne en aldus de toevoer naar Europa beter te beschermen. (De Tijd - 24/9/2010)

EU en gascontracten

De Europese Unie moet in staat zijn met Rusland gascontracten af te sluiten 'en bloc', voor alle EU-lidstaten samen. Sommige landen kunnen immers onvoldoende invloed uitoefenen om een goed contract te bekomen. Dat verklaarde eurocommissaris voor Energie, Günther Oettinger. Dat de Duitser nu de deur openzet voor dit debat, is opmerkelijk. (De Tijd - KV - 4/9/2010)

Barrières aan verkeer

Eurocommissaris Siim Kalas lanceert dit jaar een strategische visie om op langere termijn te komen tot één Europese transportruimte. Er moet geïnvesteerd worden in het verkeersnet en overgestapt worden op intelligente transportsystemen. Er is ook nood aan één Europees luchtruim. Een eerste stap is al voor

dit jaar. Begin december 2010 wordt Fabec ondertekend, een samenwerkingsverband waarbij de Benelux, Duitsland, Frankrijk en Zwitserland samenwerken aan een efficiënter beheer van het luchtruim van die landen. Ook de combinatie van verkeersmodi moet worden verbeterd. Er is ook aandacht voor de barrières in de binnenscheepvaart. Er komt een proefproject met elektronische rapportering over de scheepslading. (De Tijd - KV - 18/9/2010)

EU-octrooi

Een doel van het Belgisch roterend voorzitterschap is een doorbraak voor het EU-octrooi. In vergelijking met de VS is een octrooi aanvragen in Europa zes keer duurder. Vooral de vertaalkosten lopen veel te hoog op. De eurocommissaris voor de Interne Markt stelt voor het EU-octrooi in slechts drie talen af te leveren: Frans, Engels en Duits.. Vandaag kan een Europees octrooi verkregen worden van het Europees Patentenbureau in München, een samenwerkingsverband van 37 Europese landen, w.o. de 27 EU-landen. In Europa kost het gemiddeld 20.000 euro om een patent te bekomen. 14.000 euro daarvan zijn vertaalkosten. Met het nieuwe taalregime zal die kostprijs 20 keer lager liggen, zei Michel Barnier. De taalkwestie ligt heel moeilijk in Spanje, Portugal, Italië en Polen. Een EU-patent zou wel gebaseerd zijn op één enkele aanvraag en validering voor de 27 lidstaten. De aanvraag kan in alle EU-talen. De aanvraag wordt gratis vertaald in het Frans, Engels en Duits. (De Tijd - JV/KV - 2/7 en 29/9/2010)

CO2-markt in Europa

De Europese Commissie is bijna rond met de organisatie van de EU-markt voor emissiehandel vanaf 2013. Vanaf dan wordt ongeveer 60 procent van de CO2-uitstootrechten voor de industrie - die nu nog gratis wordt verdeeld - geveild. En tot 2020 zal het aandeel van gratis uitstootrechten stelselmatig blijven dalen. Tussen 2013 en

2020 moeten ongeveer 6 miljard vervuiliingsrechten worden toegewezen, zeggen Europese klimaatexperts. Dat komt overeen met een markt van om en bij 100 miljard euro. (De Tijd - KV - 109/9/2010)

Nieuwe ggo-regels

De meeste Europese landen zijn niet erg enthousiast over de regels voor het telen van genetisch gewijzigde maïs of soja, die de Europese Commissie afgelopen zomer voorstelde. De eurocommissaris wil landen de keuze bieden de teelt van ggo's op eigen grondgebied toe te laten of te verbieden. Sommige landen verbieden ook de invoer van ggo-producten. Europa riskeert daarmee een aanvaring met de Wereldhandelsorganisatie. Bovendien zit Europa intern in een patstelling. Duitsland, Frankrijk, Italië en Spanje zeggen neen tegen de nieuwe regels, omdat ze vrezen dat dit systeem een hernationalisering inluidt van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. (De Tijd - KV - 28/9/2010)

Strengere regels olieboringen

Enkel oliebedrijven die in staat zijn om te gaan met zware ongevallen en daarvoor ook financiële verantwoordelijkheid kunnen dragen, mogen in de toekomst nog een vergunning krijgen voor olieboringen op zee en in natuurgebied. Er moeten ook gemeenschappelijke veiligheidsnormen komen voor boringen. De Europese Commissie gaat in september wetgeving in die zin voorstellen. De EU-Commissie poogt er nu de nationale autoriteiten van te overtuigen geen nieuwe vergunningen uit te reiken voor olieboringen. De meeste olievelden in de Noordzee liggen voor de Noorse kust. Europa overlegt daarom met Noorwegen. Oslo heeft intussen al een moratorium op nieuwe boringen. (De Tijd - KV - 15/7/2010)

Breedbandinternet in Europa

De meest recente studies tonen aan dat een snellere ontwikkeling van de breedbandtechnologieën een miljoen banen kan creëren of een groei van 850 miljard euro tegen 2015, aldus Neelie Kroes, commissaris voor de Digitale Agenda. De breedbandnetwerken hebben vandaag

hetzelfde revolutionaire effect als de ontwikkeling van elektriciteit of nieuwe transportmiddelen in de voorbije eeuwen, luidde het voorts. Volgens de commissaris wordt de ontwikkeling van bedrijven in deze sector momenteel afgeremd door de versplintering en de lusteloosheid van de Europese markten op digitaal vlak. (De Morgen - 7/8/2010)

Seizoenarbeid uit illegaliteit

Seizoenarbeiders moeten dezelfde rechten krijgen als 'normale' werknemers, ook inzake toegang tot sociale zekerheid. De Europese Commissie heeft een pakket voorstellen klaar dat de toegang tot de EU vergemakkelijkt voor seizoenarbeiders. Europa hoopt daarmee de illegale toestroom en de uitbuiting van goedkope werkkrachten in de hotels en de fruitpluk of tuinbouw tegen te gaan. (De Tijd - KV - 14/7/2010)

Resultaten in Cancun

Eurocommissaris voor Klimaat Connie Hedegaard heeft de Europese ministers voor Leefmilieu gewaarschuwd dat vaart moet worden gemaakt met de voorbereidingen van de Klimaatconferentie in november in Cancun. Er resten nog maar twee onderhandelingsweken meer, een in Bonn begin augustus en een in oktober in China, stelde ze. Ze beklemtoonde dat het onaanvaardbaar zou zijn als ook in Cancun geen concrete resultaten worden geboekt. Na het mislukken van Kopenhagen zou de publieke opinie afhaken, waarschuwde ze. Minister Schauvliege wil met Hedegaard een sterke tandem vormen. Wie ook voor Europa gaat spreken met China, India of Malawi, moet één boodschap verkondigen. Dat wordt de uitdaging voor Cancun en dat zal nauwe opvolging en coördinatie vergen, zegt Schauvliege. (De Tijd - KV - 14/7/2010)

Geen nieuw VS klimaatbeleid

De VS krijgen voorlopig geen wet die de uitstoot van broeikasgassen aan banden legt. De Democraten hebben hun poging om een klimaatwet door de Senaat te loodsen gestaakt omdat er onvoldoende steun is voor zo'n wet. (De Tijd - 24/7/2010)

Schulderisis

Tempo schuldafbouw

Alle overheden in België moeten vanaf 2012 hun gezamenlijke schuld met zowat 2 procentpunten per jaar laten dalen, gedurende zowat twee decennia. Dat is een van de gevolgen van een voorstel dat de Europese Commissie zal formuleren. De meeste EU-lidstaten zijn het eens met het voorstel. België is, samen met landen als Frankrijk en Italië, tegen zo'n strak schema van schuldafbouw. (De Tijd - DDW - 2/9/9/2010)

Sanctie voor ontspoord budget

Landen uit de eurozone die hun begroting laten ontsporen, zullen niet meer kunnen ontsnappen aan sancties. De 16 betrokken landen raakten het eens over het principe. Wat die sanctie

wel moet zijn, tast men in het duister. Tegen de Europese top van eind oktober 2010 moet alles geregeld zijn. De sanctie zou financieel kunnen zijn, bijvoorbeeld het inhouden van Europese subsidies. In het preventieve luik gaat het om de invoering van een zogenaamd 'Europees semester'. Alle Europese lidstaten moeten al in de lente aan elkaar informatie geven over de uitgangshypothesen van hun begroting voor het volgende jaar. Op die manier kan nagegaan worden of de opmaak voldoende realistisch is. Tegen de herfst moet de nationaal goedgekeurde begroting worden voorgelegd. Met die timing wil men de kwaliteit van de begrotingen optrekken. (De Tijd - DDW - 7/9/2010)

Financiële crisis

Kloeke waakhond

Europa zal zich niet meer laten verrassen door grote problemen bij financiële spelers, zei Didier Reynders toen hij het akkoord aankondigde over de nieuwe structuur voor het financieel toezicht in Europa. Vier nieuwe toezichthouders beginnen op 1 januari 2011. Er komen drie Europese autoriteiten voor het toezicht op de banken, de verzekeraars en de financiële markten. In die autoriteiten werken de nationale toezichthouders samen en wordt informatie uitgewisseld over multinationale financiële instellingen of problemen met sommige producten. Het vermogen van de toezichthouders om eigenmachtig op te treden, boven de hoofden van de nationale toezichthouders, is beperkt. Wel kan de EU-toezichthouder de nationale regulator op de vingers tikken, indien die de Europese financiële wetgeving niet toepast. De EU-autoriteit bemiddelt ook bij de discussie tussen nationale toezichthouders en krijgt het laatste woord bij blijvende onenigheid. Naast de drie autoriteiten komt er ook een nieuwe Europese raad voor systeemrisico's (ESRB). Die brede

toezichthouder staat dicht bij de Europese Centrale Bank. De ECB-topman wordt tegelijk de topman van de ESRB. Op 20 december komt het hele voorstel in Straatsburg (EP). Bij goedkeuring kunnen de nieuwe autoriteiten op 1 januari 2011 starten. Diverse herzieningsclausules in de tekst laten toe de macht van de EU-toezichthouders de komende jaren nog uit te breiden. (De Tijd - DDW/KV - 3/9/2010)

Shorten met meer transparantie

Volgens Michel Barnier, eurocommissaris voor de Interne markt, kan je wel het risico dat gepaard gaat met speculatie verkleinen door de transparantie te vergroten. Naakt shorten is speculeren op een koersdaling van effecten die de belegger niet in bezit heeft en waarvoor hij ook geen afspraken heeft om ze in zijn bezit te krijgen. Voor de Europese Commissie kan dat niet langer. Bij de belegger moet er voortaan een engagement zijn om binnen de drie dagen na de transactie aan de effecten te geraken. De Commissie wil die regel opleggen in Europa vanaf

midden volgend jaar, indien de lidstaten en het Europees Parlement daarmee akkoord gaan. Een tweede reglement wordt volgens het voorstel van de Commissie pas tegen 2012 van kracht, met name de regels inzake de handel in afgeleide financiële producten. Die handel 'over the counter' wordt niet verboden, maar wel duurder. Via de nieuwe Basel-III-normen zullen extra kapitaaleisen worden opgelegd aan wie op die manier handel drijft. De bedoeling is de financiële instellingen aan te zetten tot een standaardisatie van de derivaten. Ze kunnen worden verhandeld via geregistreerde centrale tegenpartijen. Barnier zegt dat hij met deze voorstellen zeer dicht bij de nieuwe wetgeving in de VSA zit, zodat via die weg ontsnappen moeilijk wordt. (De Tijd - DDW - 16/9/2010)

Vertrouwen in financieel systeem

We zijn bezig het vertrouwen in het financieel systeem in Europa op alle fronten te consolideren, zei Michel Barnier bij de voorstelling van een nieuw pakket maatregelen. Hij wil een versterking en een grotere eenvormigheid van de depositogarantie in Europa. Barnier geeft ook een aanzet om voor de verzekeringen een gelijkaardige bescherming op te zetten. Voor bankdeposito's: compensatie gegarandeerd tot 100.000 euro. Terugbetaling automatisch een week na faillissement. Voor beleggers wordt de compensatie opgetrokken van 20.000 tot 50.000 euro. Terugbetaling binnen negen maanden na het faillissement. Verplichte bijdragen van de sector aan het compensatiefonds. Het Europese systeem vervangt 39 schema's in 27 lidstaten. De aanpassingen zullen eind 2012 van kracht worden en gelden voor de 27 lidstaten plus Noorwegen, IJsland en Liechtenstein. Het wetgevend werk moet deels nog beginnen. (De Tijd - KV - 13/7/2010)

Carry trades

Wisselmarkten verhandelen elke dag acht keer de tegenwaarde van het Belgische bbp. De wereldwijde omzet stijgt tot 4.000 miljard dollar per dag. Hefboomfondsen zijn veel actiever dan vroeger. Vooral de carry trades van hefboomfondsen zorgen voor grote volumes. Bij een carry trade ontleent een belegger geld in een laagrentende munt en belegt de

opbrengst in een hoogrentende munt. Men verwacht dat over tien jaar Hongkong Londen als grootste valutamarkt van de troon gestoten heeft. (8/2010)

Welke hoofdtaak voor de ECB?

Officieel heeft de Europese Centrale bank maar één taak: de strijd tegen de inflatie. In werkelijkheid is het hoofddoel van de ECB niet de prijsstabiliteit, maar de stabiliteit van het economisch systeem als dat aan het wankelen gaat. Dat werd duidelijk vanaf de zomer 2007, toen de ECB snel reageerde op de eerste tekenen van spanning op de markt van de gestructureerde producten. Onder druk van de gebeurtenissen moest de ECB zich neerleggen bij de 'bail-out' van de banken en er zelfs actief en op grote schaal aan meewerken, stelt Etienne de Callatay, hoofdeconoom bij Bank Degroof. (De Tijd - 10/7/2010)

Risico voor stabiliteit

De zeer lage rente in de industrielanden vormt een risico voor de economische en financiële stabiliteit op lange termijn en het is verre van zeker dat het herstel van de bankwinsten duurzaam is. Dat zijn twee opvallende boodschappen van de Bank voor Internationale Betalingen in haar jaarverslag. De BIB waarschuwt dat het zeer soepel monetair beleid op termijn belangrijke negatieve gevolgen kan hebben. De kosten worden geleidelijk groter. De zeer lage rente kan leiden tot een onderschatting van risico's en tot sterke koersstijgingen op de financiële markten. De lage rente kan ook de gezondmaking van de banken en overheidsfinanciën vertragen. (De Tijd - WV - 29/6/2010)

Onmacht centrale bankiers

De Amerikaanse en Japanse centrale banken staan klaar om met een extra geldinjectie de economische groei aan te zwengelen. Steeds meer rijst de vraag of een verdere versoepeling van het monetaire beleid nog veel effect heeft? Een ultrasoepel monetair beleid leidt niet tot krachtig economisch herstel. (De Tijd - WV - 31/8/2010)

Verloren decennium?

Een overweldigende meerderheid van industrielanden bevindt zich in die onbekende wateren waar het vertrouwen van gezinnen, bedrijven, spaarders en beleggers in het gedrang is. Dan is budgettaire verstrakking een must. Als de regeringen niet snel beginnen met het afbouwen van hun begrotingstekorten en dus van hun overheidsschuld, dreigt een verloren decennium met zeer zwakke groei, dat zei ECB voorzitter Jean-Claude Trichet in Jackson Hole. Trichet zit daarmee duidelijk niet op dezelfde golflengte als zijn Amerikaanse college Ben Bernanke, die nog zei dat het stimuleren van de groei zijn topprioriteit is. (De Tijd - 24/7 en 23/9/2010)

Doemscenario voor de euro

De vervanging van de euro door nationale munten zou leiden tot enorme rente- en wisselkoersschommelingen, een crash van de beurzen, een economische depressie, deflatie in Duitsland en België en hoge inflatie in de zwakke landen. Dat blijkt uit een studie van ING. Plots is het ondenkbare denkbaar geworden, zegt Marc Cliffe, hoofd marktonderzoek van ING. De mogelijkheid dat één of meer landen de eurozone verlaten, is niet meer uitgesloten. Hij berekende dat een terugkeer naar de nationale munten de EU-landen 9 tot 13 procent aan bruto binnenlands product kost en voor België neerkomt op een devaluatie van 7,5 procent tegenover de Deutsche Mark. Europa komt dan met die achteruitgang dus terecht in een depressie, de overtreffende trap van een recessie. Dat is niet wenselijk, zegt Paul Huybrechts, publicist en voorzitter VFB. (De Tijd - WV - 17/7 en 8/8/2010)

Insolventieplan voor eurolanden

De Duitse regering werkt aan een insolventieplan voor landen uit de eurozone met hoge schulden. De aanleiding van het Duitse initiatief is de Griekenland-crisis, die pas na een reddingspakket van 750 miljard euro kon worden afgewend. Bondskanselier Merkel zou met het concept van schuldensanering willen bereiken dat voortaan bij een dreigend staatsfaillissement ook privé-

investeerders bijdragen aan een reddingsplan. Naast privé-investeerders - banken, maar ook kleine beleggers - zouden ook de landen met schulden zelf extra lasten moeten dragen. Zo'n omschakeling wordt moeilijk. Voor de wijziging van Europese verdragen moet immers iedere lidstaat zijn toestemming geven. Voor de schuldensanering zelf zou een nieuw op te richten orgaan moeten gecreëerd worden - een 'Club van Berlijn' - dat onafhankelijk zou zijn van de politiek, naar analogie met de 'Club van Parijs'. (De Tijd - MS - 10/7/2010)

Eurozone blijft kwetsbaar

Ondanks een reddingsplan van bijna 1 miljard euro is de eurozone niet uit de problemen. Op korte termijn zal de muntunie niet uit elkaar spatten. Maar er zijn drastische hervormingen nodig wil ze op lange termijn blijven bestaan stelt Jean-Pierre Béguelin, hoofdeconoom van de Zwitserse privatebankier Pictet. De bouwmeesters van de muntunie zijn voorbijgegaan aan de grote verschillen tussen de economieën van de eurolanden. De zgn PIGS kregen dankzij de euro plots veel goedkoper toegang tot kapitaal. Dat blies de binnenlandse vraag op, maar trok ook een massa buitenlands geld aan. De instroom van kapitaal deed de verplichtingen van de PIGS aan het buitenland exploderen. Tegelijk boerde de concurrentiepositie van die landen achteruit. Bij een volgende crisis kan het VK de keuze krijgen: de euro aannemen of uit de EU stappen. (De Tijd - PDG - 28/9/2010)

Geen grote doorbraken

20 maanden na de eerste G20 zijn er nog geen grote doorbraken in de herregulering van de financiële sector. Het succes van wat wel al is verwezenlijkt, hangt vooral af van het soort instelling die het werk verricht: internationale instellingen zijn veel effectiever dan nationale overheden. Dat stellen onderzoekers van de Europese denktank Bruegel. Organen zoals het IMF of het Basel-comité voor financieel toezicht moeten een duidelijkere rol krijgen. Die nieuwe of vernieuwde instellingen moeten dan zorgen voor betere financiële informatie, meer

internationale samenwerking en een beter toezicht. (De Tijd - DDW - 1/9/2010)

Draaiboek voor de banksector

De strengere internationale kapitaalregels voor banken die op 12/9 zijn vastgelegd, treden vanaf 2013 geleidelijk in werking. De gespreide invoering zorgt voor opluchting, maar het akkoord bevat nog gaten. Volgens Basel-III zullen de banken voor dezelfde activiteiten een grotere kapitaalbuffer moeten aanleggen. In eerste instantie 8% van de risico- gewogen activa. Vanaf 2016 wordt geleidelijk een bijkomende beschermingsbuffer opgelegd. Het akkoord bepaalt dat er twee liquiditeitsratio's komen, maar die worden pas later ingevoerd. De leverage ratio, die er ook pas in 2018 komt, zal bepalen hoe groot de balans mag zijn in verhouding tot het aangehouden kapitaal. Voorts is het nog wachten op strengere regels voor internationale systeembanken. Het is nog onduidelijk wat die regels zijn en wanneer ze er komen. Volgens Martin Wolf van de Financial Times, zouden de kapitaalvereisten veel hoger moeten zijn, misschien zelfs 20 à 30 procent bedragen. (De Tijd - JL - 14/9/2010)

Nieuwe VS bankwet

De Democraten hebben een nieuwe knieval gedaan om de (enkele, nvdr) Republikeinen aan boord te heisen voor de financiële hervorming in de VS. Ze hebben de banktaks op risicovolle activa uit de hervorming gehaald. Die zou de grote banken en de hefboomfondsen 20 miljard dollar hebben gekost. De 20 miljard dollar die daarmee verloren gaat, wordt nu vervangen door een financiering uit het noodfonds van de banken (TARP), dat in 2008 in het leven werd geroepen. Eerder gaven de Democraten al toe op zogenaamde Volcker Rule, de scheiding tussen het bankieren voor klanten en het innemen van eigen posities, en de inperking van handel in derivaten. (De Tijd - JV - 1/7/2010)

Griekenland

De Europese Commissie complimenteert Griekenland met zijn inspanningen om de overheidsfinanciën weer op orde te krijgen.

Daardoor krijgt Athene uitzicht op een nieuwe schijf van de beloofde noodhulp. Het begrotingstekort daalde de voorbije zes maanden met 46%. De uitgaven gingen 16,9% naar omlaag. Griekenland heeft een lid van het statistisch bureau van de IMF aangewezen om de vernieuwde Griekse statistische dienst te gaan leiden. Hij moet de geloofwaardigheid van de Griekse statistieken opkrikken. De crisis is een katalysator voor hervormingen in de EU. Diverse instrumenten waarborgen voortaan een strikt budgettair beleid en aangepaste structurele hervormingen, zegt de Vlaming Servaas Deroose, nummer twee van het DG Economie van de Commissie. Hij waakt over het reddingsplan voor Griekenland. De Griekse regering beloofde fors te besparen en te hervormen, hierdoor kromp de Griekse economie jaar op jaar met 3,5 procent. De Griekse economie zal nog door een dieper dal gaan voordat Athene weer met positieve cijfers kan uitpakken. (De Tijd - 6 en 13/8/2010)

Slowakije

Slowakije is het armste land van de eurozone. Tegelijk behoort zijn overheidsschuld tot de laagste in Europa. De nieuwe regering en het parlement vinden het dan ook ongepast om mee te helpen aan een oplossing voor de jarenlange Griekse geldverspilling. De eurocommissaris Economie stuurde Bratislava al een reprimande en 'betreurt deze breuk in solidariteit in de eurozone'. (De Tijd - 13/8/2010)

Ierland

De Ierse regering belooft al het nodige te doen om het vertrouwen van de financiële markten in het land te herstellen. De beleggers nemen Ierland en Portugal onder vuur op de obligatiemarkten. De Ierse rente schiet naar het hoogste peil sinds de oprichting van de eurozone. De spread (het verschil) tussen de Ierse en Duitse staatsobligaties bedraagt nu al 4,3%. Steeds meer beleggers lijken ervoor beducht dat Ierland en Portugal een deel van hun financiële verplichtingen niet zullen nakomen. Ierland worstelt met een tekort van meer dan 11 procent op de begroting en een wankele banksector. Ondanks drie besparingsrondes in twee jaar tijd zal het Ierse overheidstekort over 2010 fors boven de EU-

norm oplopen. De leren staan voor een periode van algemeen welvaartsverlies en zelfs verarming (net zoals Griekenland, nvdr). (De Tijd - PDG - 20/9/2010)

Ratingbureaus onder vuur

Jean-Claude Trichet, voorzitter ECB, stelt dat 'het beter zou zijn een punt te zetten achter het oligopolie van de drie (Amerikaanse) ratingbureaus' (Standard & Poor's, Moody's en Fitch). Ze hebben de neiging opwaartse en neerwaartse bewegingen in de financiële markten te versterken. Dat werkt de financiële stabiliteit tegen. Maar het fundamentele probleem is eigenlijk hun versterkende impact op de financiële markten te verminderen of zelfs weg te werken. Of er een Europees ratingbureau moet komen, liet Trichet in het midden. Het systeem van kredietratings hervormen kan enkel drastisch. De EU besloot

de ratingbureaus strenger te reglementeren en een erkenningsprocedure te starten. Alle spelers moeten tegen begin september 2010 een aanvraag tot accreditatie indienen bij het CESR, het comité van Europese effectentoezichthouders. (De Tijd - BB - 29/7/2010)

Goldman Sachs

De boete die de zakenbank Goldman Sachs in der minne betaalt wegens fraude met complexe gestructureerde kredieten is een peulschil voor de Wall Street-gigant. Weg is nu de druk op de beurskoers van Goldman Sachs, die leed onder het SEC-onderzoek. Goldman kwam al versterkt uit de financiële crisis, maar is nu meer dan ooit 'too big to fail'. De (Amerikaanse) politiek kan alleen een tandeloze bek opzetten. (De Tijd - JV - 17/7/2010)

Justitie en Binnenlandse Zaken

Splitsing JBZ

Vanaf 1 juli 2010 worden er twee aparte DGs opgericht voor Justitie en Binnenlandse Zaken. Dat is een rechtstreeks gevolg van het Verdrag van Lissabon. Hierbij werden beide domeinen gecommunautariseerd. Hierdoor ontwikkelden de activiteiten zich aanzienlijk. Vroeger was het allemaal louter intergouvernementeel, waardoor er weinig beweging was.

Grensoverschrijdende confiscatie

De Europese Commissie maant 14 lidstaten, waaronder ook België, aan de Europese regels in de voeren, die het mogelijk maken dat in een ander EU-land de inbeslagname kan worden gevraagd van 'door misdaad verkregen' goederen. De Commissie betreurt dat de EU-lidstaten in tijden van crisis miljarden euro's aan tegoeden van veroordeelde misdadigers door de mazen van het net laten glippen. Vier jaar geleden al keurden de EU-lidstaten een kaderbesluit goed om grensoverschrijdende confiscatie mogelijk te maken. Maar volgens de Commissie blijft de concrete uitvoering ervan ondermaats. (De Standaard - 24/8/2010)

Roma's en Frankrijk

Het Franse uitwijzingsbeleid voor Roma-zigeuners is onder hevig vuur komen te liggen. Aanleiding was het uitlekken van een rondzendbrief van het ministerie van Binnenlandse Zaken van 5 augustus waarin de Franse prefecten eraan herinnerd worden dat binnen drie maanden 300 illegale kampen ontmanteld moeten worden, 'met prioriteit voor die van de Roma'. De Europese Commissie benadrukte dat de rondzendbrief een van de elementen is die worden onderzocht om te kijken of Frankrijk de Europese regels voor vrij verkeer schendt. Europa bepaalt dat uitwijzingen van Europese burgers niet mogen gebeuren op etnische gronden. Na Frankrijk gaat nu ook Italië Roma-zigeuners uitwijzen. De Europese Commissie slaagt er voorlopig niet in een vuist te maken tegen racistische oprispingen in Frankrijk en Italië, ze kan ze enkel afremmen. De Franse premier heeft gepleit voor een Europees plan van aanpak voor het probleem van de illegale Romakampen en jonge bedelaars. (De Tijd - KV - 24/8/2010)

Rechten bus- en bootreizigers

De Europese parlementsleden vinden dat mensen die met de boot of de bus reizen dezelfde bescherming moeten genieten als trein- of vliegtuigpassagiers. Nu keuren ze daarover een wet goed, althans voor bootreizigers. Over de rechten van de busreizigers is er nog geen akkoord tussen de parlementsleden en de ministers van de lidstaten. Ze zijn het over eens dat het stadsvervoer buiten het toepassingsgebied van de wet valt. Maar het regionaal vervoer blijft een knelpunt. (De Standaard - esn - 8/7/2010)

Rechtshulp in één muisklik

De 27 EU-ministers van Justitie hebben een portaal site gelanceerd die burgers in de eigen taal informeert over wetgeving en rechtspraktijken in de andere landen. Het systeem moet helpen de problemen op te lossen van wie in het buitenland juridische hulp nodig heeft, of voor bijvoorbeeld de Belgische rechter die informatie nodig heeft over een rechtssysteem in een ander EU-land. We leggen de grondvesten voor een efficiënter en toegankelijker justitie voor de Europese burger. De site wordt de komende jaren systematisch aangevuld en verbreed. (De Tijd - KV - 17/7//2010)

WEBSITE Belangrijk bericht

Een belangrijk nieuws is de **vernieuwde website van ESIC**, namelijk www.europadebat.be. Deze vernieuwde en uitgebreide website wordt verwacht in december 2010. Vermeldenswaard is de invulling van de sectie EuropaDebat, die naast EuropaInfo, een plaats wordt waar zeer veel vragen worden gesteld. Deze vragen, die we zelf niet allemaal beantwoorden, wil de lezer aansporen zich te interesseren, te bezinnen, of zich actief te buigen over het brede thema van het Europese project. De sectie EuropaDebat wil de visie van het Europees federalisme ruimer bekend maken in Vlaanderen. Let wel, deze website is niet de enige, maar werkt wel volgens een eigen methodologie.

BEGELEIDING, ONDERSTEUNING EN ADVIES

Als een gratis dienst biedt ESIC aan belangstellenden - studenten of volwassenen - de mogelijkheid om ESIC te raadplegen voor begeleiding, ondersteuning of advies over een thema/activiteit dat binnen de sfeer van de bevoegdheden van de EU ligt.

Contact met Robert Verschooten

Tel: 03/238.97.74

e-mail esic@skynet.be